

Genväg till forskning

När män utsätts för våld i en nära relation - hur ser det ut då?

En genomgång av internationell forskning

Genväg till forskning är VKV:s (Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer) forskningsbaserade faktablad.

I *Genväg till forskning* presenteras lättfattliga översikter om forskningsfrågor inom området som har direkt relevans för praktiker.

Genväg till forskning nr 5
När män utsätts för våld i en nära relation - hur ser det ut då?
En genomgång av internationell forskning

Författare: Lotta Nybergh
Layout: Daniel Cederberg
Västra Götalandsregionen, Göteborg, 2013

Laddas ned genom: <http://www.valdinararelationer.se/genvag>

Tidigare publikationer i serien *Genväg till forskning*

Genväg till forskning nr 1
Att stanna och att gå: Forskning kring misshandelsprocessen och
misshandlade kvinnors uppbrottsprocess
Viveka Enander

Genväg till forskning nr 2
Avslöjandets tid: en doktorsavhandling av Ninni Carlsson om kvinnors bearbetning
av sexuella övergrepp
Viveka Enander

Genväg till forskning nr 3
Att ställa frågor om våld till gravida kvinnor - en genomgång av internationell forskning
Eva Wendt

Genväg till forskning nr 4
Barn som upplever våld - konsekvenser för välmående och hälsa
Tove Corneliussen

När män utsätts för våld i en nära relation – hur ser det ut då? En genomgång av internationell forskning

Vanligtvis när man pratar om våld i en nära relation så menar man mäns våld mot kvinnor i heterosexuella relationer. Ibland blir även män utsatta för våld av en närstående partner, och hur ser det ut då? I denna Genväg till forskning görs en selektiv litteraturöversikt angående mäns utsatthet för våld i en nära relation.

Inledning

Mäns våld mot kvinnor i en nära relation är ett i dagsläget relativt välstuderat ämne. Det finns kunskap om dess förekomst, sociala och hälsorelaterade effekter, hälso- och sjukvårdens roll i att upptäcka och bemöta våldsoffer, upplevelser av hur det är att leva med våld, normaliserings- och uppbrottsprocessen och vilka övriga könade processer som våldet sammanlänkas med. Även män kan bli utsatta för våld i en nära relation och ett växande forskningsfält ställer frågor kring hur det då ser ut. Med nära relation menas att mannen har eller har haft en flick- eller pojkvän, man, fru eller registrerad partner, sambo eller annan liknande person; män blir alltså utsatta i både sam- och olikkönade relationer.

Den mesta kunskapen i ämnet kommer från kvantitativa studier, där man med hjälp av olika slags frågeformulär och statistiska metoder kartlägger den våldsutsatthet som män själva rapporterat att de har varit med om i en nära relation. Ett mindre antal kvalitativa studier har med hjälp av djupintervjuer sökt kompletterande kunskap om den våldsutsatthet som anges i enkätbaserade studier, för att nå en djupare bild av det våld som män har varit med om och det sammanhang där det skedde. Nedan följer en genomgång av kvantitativa fynd i först olikkönade och sedan samkönade relationer, följt av en handfull kvalitativa studier. I slutet av rapporten finns även ett appendix som beskriver på vilket sätt de artiklar som denna sammanställning bygger på har valts ut.

Våld bland vuxna och unga vuxna män i olikkönade relationer

De flesta studier om mäns utsatthet för våld i en nära relation återhittas bland kvantitativa studier gjorda bland tonåriga, unga vuxna och vuxna män som lever i olikkönade relationer. Det finns endast ett fåtal studier om våldsutsatthet bland äldre personer (över 65 år). Det nämns däremot sällan att målgruppen för studierna är uttryckligen *olikkönade* relationer, vilket kan sägas reflektera en norm inom våldsforskningslitteraturen vilken oftast utgår från ett heteronormativt antagande om att i en relation ingår en kvinna och en man.¹

Den överväldigande andelen av de kvantitativa studierna inom området kommer från västerländska länder, särskilt från Nordamerika. Studier kring heterosexuella vuxna personers utsatthet för våld i en nära relation har gjorts sedan början av 1970-talet² och studier bland heterosexuella tonåringar och unga vuxna beräknas ha börjat under 1980-talet.³ Dessa studier har oftast hämtat information genom att ställa frågor om våld via frågeformulär till både män och kvinnor, varefter man har jämfört deras svar. Ur dessa studier framkommer det att kvinnor är oftare utsatta för grovt, systematiskt, kontrollerande och sexuellt våld i jämförelse med män. I denna *Genväg till forskning* kommer däremot endast *mäns erfarenheter om våldsutsatthet* att återges och jämförelser med kvinnor görs endast undantagsvis, då det huvudsakliga syftet inte har varit att jämföra kvinnors och mäns våldsutsatthet.

1 Jeffries & Ball, 2008.

2 Douglas, Hines, & McCarthy, 2012.

3 Cercone, Beach, & Arias, 2005.

Förekomst

Män i olikkönade relationer blir mest utsatta för handlingar av psykiskt men även fysiskt våld, där de fysiska handlingarna oftast är förhållandevis mindre allvarliga.⁴ Vad som räknas som ”mindre” eller ”mera” allvarligt fysiskt våld varierar från studie till studie, men det kan till exempel handla om att kasta något mot sin partner jämfört med att använda en kniv eller pistol.⁵ Män blir sällan utsatta för sexuella våldshandlingar i en olikkönad relation.⁶ De som till en högre grad är våldsutsatta utgörs särskilt av unga personer, personer med kortvariga förhållanden, personer som har varit utsatta för fysiskt eller sexuellt våld som barn eller är begränsade i vardagliga aktiviteter på grund av olika fysiska eller psykiska tillstånd samt kroniska sjukdomar.⁷

En svensk befolkningsstudie baserad på 173 män i åldern 18-65 fann att 11 % män angav utsatthet för fysiskt och en man (0,5 %) för sexuellt våld under det senaste året; motsvarande tal för våld som upplevts tidigare var 11 % och 3,5 %.⁸ Trettiosju procent av männen i studien angav även utsatthet för minst en handling av kontrollerande beteende av en partner under något skede av deras liv. Samma studie fann att 64 % av de män som uppgav utsatthet för våld uppgav samtidigt att de hade använt våld mot sin partner. Enligt en norsk befolkningsstudie baserad på 2 211 män i åldern 20-54, upplevde 5,6 % att de blivit utsatta för minst en handling av hot om våld, fysiskt och/eller sexuellt våld i en nära relation under det senaste året, medan 21,8 % hade upplevt minst en sådan handling någon gång tidigare i livet.⁹ En befolkningsstudie från Finland fann att av drygt tusen män mellan 15-74 år hade 4,4 % varit med om minst en fysisk och 0,3 % minst en sexuell våldshandling under det senaste året, medan motsvarande tal för en tidigare relation var 19,5 respektive 1,6 %.¹⁰ Ett annat exempel från en amerikansk befolkningsstudie som baserar sig på 7 122 män i åldern 18-65 fann att 17,2 % hade varit utsatta för handlingar av psykiskt, 5,8 % för fysiskt och 0,2 % för sexuellt våld i en olikkönad relation någon gång under sitt liv.¹¹ De nordiska studierna innefattade inte psykiskt våld, vilket är en våldsförhållandevis lite även internationellt.

Brottsofferstudier hittar i regel en lägre förekomst av parrelationsvåld än vad befolkningsstudier gör. Det beror bland annat på att definitionen på vad som räknas som våld oftast är snävare och baserar sig på kriterier för vad som utgör ett brott. Ett exempel på detta är Brottsförebyggande rådets rapport om kvinnors och mäns utsatthet för våld i en nära relation och som baserar sig på den Nationella trygghetsundersökningen.¹² Urvalet bestod av omkring 37 500 personer varav hälften var kvinnor och hälften män. Av rapporten framkommer att tre män (0 %) anger att de blivit misshandlade, sex män (0 %) att de blivit utsatta för sexuellt våld och 43 män (0,2 %) att de blivit utsatta för trakasserier under det senaste året i en nära relation. Enligt denna studie blev män alltså särskilt utsatta för trakasserier och mera sällan utsatta för misshandel och hot, även om resultaten baserar sig på få angivna fall.

4 Cercone et al., 2005; Katz, Kuffel, & Coblenz, 2002; Stolt, 2010.

5 Katz et al., 2002.

6 Black, 2011; Hickman, Jaycox, & Aronoff, 2004; Rennison & Planty, 2003; Rhodes et al., 2009; Tanha, Beck, Figueredo, & Raghavan, 2010.

7 Breiding, Black, & Ryan, 2008; Caetano, Vaeth, & Ramisetty-Mikler, 2008; Daigneault, Hébert, & McDuff, 2009; Hickman et al., 2004; Kimmel, 2002; Rhodes et al., 2009.

8 Lövestad & Krantz, 2012.

9 Haaland, 2005.

10 Heiskanen & Ruuskanen, 2011.

11 Coker et al., 2002.

12 Hradilova Selin, 2009.

Det är värt att nämna att det kan finnas stora skillnader i uppskattningar om våldsförekomst i en nära relation¹³ och detta gäller kanske särskilt studier gjorda bland unga personer. En översiktsartikel om våld i nära relationer fann att självrapporterad utsatthet för fysiska våldshandlingar bland tonåriga pojkar varierade mellan 6-38 % och för sexuella våldshandlingar mellan 0,3-36 %.¹⁴ Möjliga orsaker till dessa variationer är att man använder sig av olika definitioner av våld, insamlingsmetoder, tidsperspektiv, urval, analysmetoder, med mera.

Våldsmönster

Den överväldigande andelen studier har undersökt utsatthet för våldshandlingar av olika slag, såsom i de studier som presenterades ovan. Men det finns även andra sätt att forska om våldutsatthet. Ett alltmer förekommande sätt är att studera olika våldsmönster och en av de mest inflytelserika forskarna här är amerikanen Michael Johnson. Han särskiljer fyra olika våldsmönster baserat på *graden av kontroll* som medföljer våldet: 1) "situationsbetingat våld", där bägge parter i ett förhållande använder våld sporadiskt, men där ingendera partnern använder kontroll och där våld sällan eskalerar; 2) "intim terrorism" där våld används enbart av den ena partnern som en del av ett större mönster av kontroll och förtryck, där våldet eskalerar och den utsatta lider fysisk skada och upplever rädsla i förhållandet; 3) "våldsamt motstånd" där ena partnern använder våld (men inte kontroll) som motstrategi och försvar mot det våld som partnern utsätter en för och 4) "ömsesidig våld och kontroll" där bägge parter i en relation både använder och utsätter den andra för en kombination av våld och kontroll.¹⁵ Johnson menar att män som är utsatta för våld i olikkönade relationer blir det särskilt i situationer av "våldsamt motstånd", följt av "situationsbetingat våld" och delvis även av "ömsesidig våld och kontroll". Däremot blir heterosexuella män sällan utsatta i situationer av "intim terrorism", menar han.¹⁶ Dessa olika våldsformer är i dagsläget relativt lite beprövade i empiriskt material och har fått ett blandat stöd.¹⁷ Kritik har riktats mot Johnsons modell och en del anser att den gömmer det faktum att det alltid finns ett offer och en förövare och att det är viktigt att skilja på dessa.¹⁸ Däremot menar andra att Johnsons uppdelning i olika våldsmönster är användbar då gränsen mellan förövare och offer inte alltid är knivskarp och kan skifta.¹⁹

Sammanhangets betydelse

Psykologiska, fysiska och sexuella våldshandlingar leder till en rad olika konsekvenser och sker alltid i ett sammanhang av något slag. Olika studier har undersökt detta sammanhang ur ett flertal perspektiv. Man har bland annat funnit att det finns ett samband mellan mäns våldutsatthet och att de utsätter sin partner för våld.²⁰ En representativ befolkningsstudie från USA som baserar sig på 1 136 män fann exempelvis att 8 % angav att de både utsatte och blivit utsatta för våld i sin relation under det senaste året, medan 2 % angav att de endast blivit utsatta.²¹ I en annan amerikansk befolkningsstudie med 8 001 män fann man att av dem som rapporterade våldutsatthet angav 11,6 % att de först initierat våld eller

13 Lewis & Fremouw, 2001; Stolt, 2010.

14 Hickman et al., 2004.

15 Johnson, 2006; Johnson & Ferraro, 2000.

16 M. P. Johnson, 2006.

17 Ansara & Hindin, 2011; D. Hines & Douglas, 2010.

18 McClennen, 2005.

19 Stanley, Bartholomew, Taylor, Oram, & Landolt, 2006.

20 Anderson, 2002; Cercone et al., 2005; Coker et al., 2002; Houry et al., 2008; Katz et al., 2002; McKinney, Caetano, Ramisetty-Mikler, & Nelson, 2009; Rhodes et al., 2009; Straus et al., 2009.

21 Caetano et al., 2008.

hot om våld mot sin partner.²² Man kan således anta att en del av den våldsutsatthet som män uppger i ett frågeformulär är självförsvarsvåld eller så kallat reaktivt våld, det vill säga att en (oftast kvinnlig) partner "slår tillbaka". Forskare har därför förespråkat en heterogen förståelse av män som blir utsatta för våld i en nära relation och menar att det är skillnad på när män endast blir utsatta för våld och när de både utsätter och blir utsatta. Det finns alltså olika slag av sammanhang där mäns våldsutsatthet äger rum.²³

Man brukar också tala om, att hur våldet uppfattas av den som utsatts och vilka emotionella konsekvenser våldet får, beror på det sammanhang som omger våldet. En översiktartikel citerade resultat ur en studie som undersökte psykologiska konsekvenser av fysiskt våld och fann att 75 % av våldsutsatta män blev arga, 30 % hämndlystna, 15 % kände skam eller rädsla, 23 % kände ett behov av att skydda sig själva och cirka 10 % kände sig oälskade eller hjälplösa.²⁴ Män känner sig också skyldiga till det våld som de utsätts för.²⁵ Andra studier har däremot funnit att män i jämförelse med kvinnor sällan rapporterar att de känner rädsla inför det psykologiska och/eller fysiska våld som de utsätts för²⁶ och att de reagerar på sin partners våldsanvändning genom att skratta eller bagatellisera det.²⁷ Våldsutsatta män känner inte nödvändigtvis en förlust av makt eller kontroll i det förhållande som de blir utsatta i²⁸ och känner sig mer sällan dominerade av sin våldsanvändande partner i jämförelse med kvinnor.²⁹ Heterosexuella män upplever vidare att kvinnliga partners våldsanvändning inte är särskilt effektivt och beskriver det som irrationellt.³⁰ En jämförelsevis stor andel unga och vuxna män som är våldsutsatta anger att de är relativt nöjda med sitt förhållande,³¹ vilket kan spegla att det våld som män utsätts för generellt sätt inte upplevs som särskilt skadligt eller hotande.³² Det kan också vara en förklaring till varför heterosexuella män mer sällan lämnar ett våldsamt förhållande.³³

Våldsutsatta mäns fysiska och psykiska hälsa

Utsatthet för olika våldshandlingar medför flera psykologiska och fysiska hälsoeffekter,³⁴ vilka blir mer allvarliga ju mer våldsutsatt personen är.³⁵ Vuxna och unga vuxna män som har upplevt fysiskt och psykiskt våld i en nära relation uppvisar bland annat i högre grad sämre självskattad hälsa³⁶ än dem som inte blivit utsatta. De uppvisar också depression,³⁷ alkohol- och drogmisbruk,³⁸ HIV,³⁹ psykiatriska diagnoser,⁴⁰ post-traumatisk stress syndrom⁴¹ och sämre självkänsla⁴² och en del av detta går sannolikt att koppla till våldet.

22 Coker et al., 2002.

23 Johnson, 2006; Rhodes et al., 2009.

24 Hines & Malley-Morrison, 2001.

25 Romito & Grassi, 2007.

26 Cercone et al., 2005; Houry et al., 2008; Ross, 2012.

27 Hickman et al., 2004; Romito & Grassi, 2007.

28 Houry et al., 2008.

29 Cercone et al., 2005.

30 Anderson, 2005.

31 Ackerman, 2012; Katz et al., 2002.

32 Katz et al., 2002.

33 Ackerman, 2012.

34 Coker et al., 2002.

35 Hines & Malley-Morrison, 2001; Próspero, 2007; Straus et al., 2009; Vaeth, Ramisetty-Mikler, & Caetano, 2010.

36 Romito & Grassi, 2007.

37 Ansara & Hindin, 2011.

38 Afifi, Henriksen, Asmundson, & Sareen, 2012; Waller, Iritani, Christ, Halpern, & Moracco, 2012; Zhan et al., 2012.

39 Zhan et al., 2012.

40 Afifi et al., 2009.

41 Harned, 2001; Houry et al., 2008.

42 Anderson, 2002.

Män som har blivit utsatta för fysiskt våld rapporterar även fysisk skada av olika slag som en direkt konsekvens av våldet.⁴³ Dessa fysiska skador klassas oftast som ”milda” eller ”moderata” såsom skrubbsår eller blåmärken,⁴⁴ vilket ofta förklaras med att män kan avvärja kvinnors våld på grund av deras förhållandevis större fysiska storlek och styrka.⁴⁵ Studier visar olika siffror för skadeförekomst beroende på vilken definition av begreppen ”skada” och ”fysiskt våld” som har använts. Enligt en översiktsstudie angav till exempel en studie att av dem som blivit våldsutsatta hade 2,0 % blivit fysiskt skadade, medan en annan studie hade funnit att förekomsten låg mellan 10 och 20 %.⁴⁶ Även allvarliga fysiska skador förekommer såsom brännmärken, brutna tänder och ben samt skador av vapen.⁴⁷ Vanligtvis finner studier gjorda på befolkningsnivå lindrigare fysiska skador, medan studier som är gjorda bland hälsovårdskliniker eller akutmottagningar finner allvarligare fysiska skador. En liten andel män dör som en konsekvens av parrelationsvåld, oftast i situationer då kvinnan upplevt antingen sig själv eller sina barn som allvarligt hotade i en våldsam situation.⁴⁸

Hjälpsökande

Flertalet män låter bli att söka hjälp för sin våldsutsatthet då de känner skuld, skam och stigmatisering och förnekar det våld som de har varit med om.⁴⁹ Hos polisen söker man lättare hjälp för fysiskt än psykologiskt våld då psykologiskt våld är svårare att dokumentera och bevisa. Förtroendet för polisen är däremot lågt, även för anmälningar av fysiskt våld.⁵⁰ Normerande uppfattningar om manligt beteende är i många fall ett hinder för män att söka hjälp hos polisen och rättsväsendet eftersom de kan anse det vara omanligt att bli utsatt för våld⁵¹ och frukta att bli beskyllda för att vara förövare.⁵² Men man har även funnit det motsatta, nämligen att män som blivit utsatta för våld är benägna att ringa till polisen och att söka väcka åtal mot sin partner, vilket står i kontrast till bilden om våldsutsatta män som skäms och döljer sin utsatthet.⁵³

Män som har blivit utsatta för relationsvåld i Sverige har lågt förtroende för rättsväsendet, både jämfört med kvinnor som blivit utsatta för samma typ av våld och jämfört med män som blivit utsatta för andra slags våldsbrott. Få våldsutsatta män erbjuds stöd av ideella organisationer, men när stöd väl erbjuds upplevs den som god.⁵⁴ Det finns få tjänster som är riktade till våldsutsatta män⁵⁵ och män som söker hjälp vänder sig till vänner, familj, Internet, samt söker upp somatisk och psykiatrisk hälso- och sjukvård.⁵⁶ Män ringer även nationella stödtelefoner för våld i nära relationer, men dessa har oftast inte kunskap om mäns utsatthet. Män som har sökt hjälp och haft en positiv erfarenhet av hjälpsökandet uppvisar en mindre grad av posttraumatiskt stressyndrom samt dricker mindre alkohol jämfört med män som har sökt hjälp men haft en negativ erfarenhet av det.⁵⁷

43 Hines & Douglas, 2009.

44 Carmo, Grams, & Magalhães, 2011.

45 Hines & Malley-Morrison, 2001.

46 Hines & Douglas, 2009.

47 Ibid.

48 Dobash & Dobash, 2004.

49 Tsui, Cheung, & Leung, 2010.

50 Drijber, Reijnders, & Ceelen, 2012.

51 Anderson, 2005.

52 Drijber et al., 2012.

53 Kimmel, 2002.

54 Hradilova Selin, 2009.

55 Tsui et al., 2010.

56 Douglas & Hines, 2011.

57 Douglas & Hines, 2011.

Är män i samkönade relationer utsatta på liknande sätt som män i olikkönade relationer?

Våld i samkönade relationer är ett växande forskningsfält som tog fart under mitten och slutet av 1980-talet⁵⁸ samt i början av 1990-talet.⁵⁹ Man har studerat bisexuella, homosexuella och transsexuella mäns erfarenheter av våld,⁶⁰ även om mäns utsatthet för våld i en samkönad relation fortfarande kan anses vara ett understuderat område.⁶¹ Detta våld faller ofta också i skuggan vid utvecklandet av olika former av interventioner kring våld i nära relationer⁶² och stödprogram har sällan kompetens att bemöta män som är utsatta för samkönat våld.⁶³ Mäns utsatthet för våld i en samkönad relation är både lik och olik mäns utsatthet för våld i en olikkönad relation. En återkommande metodologisk utmaning är hur man kan utföra en representativ studie bland samkönade relationer då dessa utgör en förhållandevis liten andel av den totala befolkningen.⁶⁴ Därför har de flesta studier använt sig av selektiva urval vars resultat följaktligen endast gäller för vissa, specifika grupper. Däremot behövs representativa studier för att kunna generalisera resultaten från en särskild studie till att gälla samkönade relationer på befolkningsnivå.⁶⁵

Förekomst och konsekvenser

Våld i samkönade relationer har likheter med våld i olikkönade relationer till exempel på så sätt att psykologiska och kontrollerande våldshandlingar är de mest förekommande, följt av fysiska och sedan sexuella våldshandlingar.⁶⁶ Också män i samkönade relationer är mest utsatta för jämförelsevis mindre allvarliga våldshändelser, även om en minoritet också upplever mera allvarligt⁶⁷ och även dödligt⁶⁸ våld. De hälsorelaterade effekterna verkar snarlika olikkönat våld och våldsutsatta män uppvisar exempelvis i högre grad än andra män depression, missbruksproblem och psykiska hälsoproblem.⁶⁹ Män som är utsatta för sexuellt våld av en samkönad partner är även till en högre grad HIV-positiva jämfört med dem som inte är utsatta.⁷⁰ Ju grövre våldet är, desto mera ohälsa skapar det.⁷¹

I Sverige har en studie utförts bland RFSL-medlemmar där 2013 personer besvarade ett frågeformulär om att leva med våld i en nära relation.⁷² Av de personer som uppgav utsatthet för psykologiskt, sexuellt och/eller fysiskt våld i sin nuvarande relation var 46 % (91 av 198) homosexuella män och motsvarande tal för dem som angett utsatthet för våld i den senast avslutade relationen var drygt 32 % (113 av 349). I likhet med internationell litteratur fann även den svenska studien att det fanns få stödinsatser för våldsutsatta i samkönade relationer och att man sällan uppsökte hjälp eller gjorde en polisanmälan av det våld man blivit utsatt för.⁷³ Studien är den enda svenska empiriska undersökningen om våld i samkönade relationer, vilket innebär att kunskapsläget om ämnet i en svensk kontext i dagsläget är lågt.

58 Murray & Mobley, 2009.

59 McClennen, 2005.

60 Turell, 2000.

61 Heimer, Tung Hermelin, & Stolt, 2009; Stanley et al., 2006.

62 Messinger, 2010.

63 Stanley et al., 2006.

64 Heimer et al., 2009; Messinger, 2010; Murray & Mobley, 2009.

65 McClennen, 2005.

66 Messinger, 2010.

67 Bartholomew, Regan, White, & Oram, 2008; Halpern, Young, Waller, Martin, & Kupper, 2004.

68 Mize & Shackelford, 2008.

69 Houston & McKirnan, 2007.

70 Jeffries & Ball, 2008; Stephenson, Rentsch, Salazar, & Sullivan, 2011.

71 Stanley et al., 2006.

72 Holmberg & Stjernqvist, 2005.

73 Ibid.

Män som lever i samkönade relationer rapporterar en högre grad av fysisk skada jämfört med män i olikkönade relationer.⁷⁴ Samtidigt uppfattas och omtalas våld i samkönade relationer inte sällan som mindre allvarligt eller skadligt för offret än våld i olikkönade relationer och våld i samkönade relationer tas således inte alltid på allvar.⁷⁵ En orsak till detta är att man ofta anser två män vara jämbördiga i styrka och makt, och att maktrelationen mellan en offer och förövare på detta sätt osynliggörs.⁷⁶ Män som har haft oskyddad sex i samkönade relationer rapporterar högre grad av våld jämfört med män som haft skyddad sex⁷⁷ och våldsutsatta män är ofta rädda för att be om skyddad sex av sin partner.⁷⁸ Studier som har frågat om motiv och orsaker till att våld uppkommit i en nära relation har funnit att otrohet, svartsjuka, partners vilja att avsluta ett förhållande och att vara oense om monogami har uppgetts som bakomliggande orsaker till våldet.⁷⁹

Våldsmönster är mindre undersökta bland samkönade relationer⁸⁰ och de få studier som har studerat detta har koncentrerat sig på den våldsform som Johnson (se ovan) kallar för "intim terrorism".⁸¹ Få studier har undersökt situationsbetingat våld,⁸² även om en studie fann att situationsbetingat våld är allmänt bland homosexuella män.⁸³ Män som blir utsatta för våld i samkönade relationer använder dock ofta även själva våld.⁸⁴ Ett antal forskare menar därför att man bör undersöka skillnader i våldsutsatthet mellan män som endast är utsatta och män som är utsatta och samtidigt själva utför våldshandlingar i en samkönad relation,⁸⁵ vilket påminner om diskussionerna kring mäns våldsutsatthet i olikkönade relationer. Våld bland män i samkönade relationer kan inte dras över en kam, utan tar sig olika uttryck i olika relationer och inbegriper olika slags våldsmönster, allvarlighetsgrad, motiv och situationer där våld kan uppkomma.⁸⁶

Minoritetsstress

Något som skiljer våldsutsatthet bland samkönade relationer från olikkönade relationer är vad en del våldsforskare kallar för "minoritetsstress". Med detta menas att erfarenheter av att leva med homofobi⁸⁷ i vardagen påverkar upplevelsen av att leva med våld i en nära relation.⁸⁸ Det kan ta sig i olika uttryck: till exempel kan tröskeln till att använda våld vara lägre då man upplever stress i vardagen och denna tröskel kan överskridas lättare av någon som dagligen bemöter och blir tvungen att handskas med homofobi. Ett annat uttryck för minoritetsstress är att den som är utsatt kan vara hotad med att bli "outad" av sin partner om den utsatta skulle berätta om våldet för en utomstående part. Med andra ord, ifall den utsatta mannen inte lever "öppet" i en samkönad relation kan den som utövar våldet hota med att berätta om deras förhållande till den våldsutsattas vänner, arbetskamrater och/eller

74 Bartholomew et al., 2008.

75 Poorman, Seelau, & Seelau, 2003.

76 Heimer et al., 2009.

77 Houston & McKirnan, 2007; Stephenson, de Voux, & Sullivan, 2011.

78 Heintz & Melendez, 2006.

79 Jeffries & Ball, 2008; Stanley et al., 2006.

80 Stanley et al., 2006.

81 Messinger, 2010.

82 Ibid.

83 Stanley et al., 2006.

84 Bartholomew et al., 2008; Stanley et al., 2006; Welles, Corbin, Rich, Reed, & Raj, 2011.

85 Bartholomew et al., 2008.

86 Stanley et al., 2006.

87 Begreppen homofobi, heterosexism och heteronormativitet är till dels överlappande, men har även skilda användningar och etymologier. Grovt taget kan man säga att homofobi innebär en starkt negativ syn på homo- och bisexuella personer, vilket uttrycks som en rädsla, aversion eller diskriminering mot sexuella minoriteter. Heterosexism och heteronormativitet förflyttar fokus från individen till en mera samhällelig eller institutionell nivå. Heterosexism avser hur icke-heterosexuella underordnas i en hierarki med heterosexualitet som norm, medan heteronormativitet grundar sig i en normkritisk tradition som studerar normer, makt, genus och sexualitet. Heteronormativa föreställningar utgår från att heterosexualitet är något normalt och eftersträvsvärt, medan andra sexualiteter uppfattas som avvikande (Heimer et al., 2009).

88 Heimer et al., 2009; Messinger, 2010.

familj. I ett homofobiskt samhälle kan det vara ett effektivt sätt att injaga skräck och utöva våld mot sin partner⁸⁹ och man har funnit att heterosexistiska samhällen hänger ihop med en högre våldsutsatthet.⁹⁰

Våldsutsatta män vill inte alltid söka hjälp av lojalitet mot den sexuella minoritet som man tillhör - man vill inte öka på omvärldens homofobi och stigmatisering genom att berätta om våldet.⁹¹ Män som sökt hjälp för sin våldsutsatthet bevitnar även om att de bemöts av homofobiska och heterosexistiska attityder från både polis, sjukvård och hjälpinstanser, vilket i sin tur avskräcker dem från att söka hjälp i fortsättningen.⁹²

Ett flertal studier har ställt sig frågan ifall personer i samkönade relationer är mera utsatta för våld än personer i olikkönade relationer på grund av den extra börda som minoritetsstress kan innebära.⁹³ Resultaten är inte entydiga: medan en del studier hittar att personer i sam- och olikkönade relationer är utsatta för lika mycket våld,⁹⁴ har andra funnit att personer i samkönade relationer är upp till dubbelt så utsatta för psykologiska, kontrollerande, fysiska och sexuella våldshandlingar än personer i olikkönade relationer.⁹⁵ Man har även funnit att dödligt partnervåld är högre bland män i sam- än i olikkönade relationer.⁹⁶

Kvalitativa studier om mäns utsatthet för våld i nära relationer

Endast nio kvalitativa studier om mäns utsatthet för våld varav alla undersökte olikkönade relationer återhittades inom den sökta tidsperioden. Studierna reflekterar mångfalden av sammanhang där män upplever våld av en närstående person.

En engelsk studie kombinerade kvantitativa med kvalitativa metoder för att undersöka tonåringars erfarenheter av våld i en nära relation.⁹⁷ Medan resultaten från frågeformulär visade att unga män var utsatta för särskilt psykiskt och fysiskt våld av en olikkönad partner, kom det i efterföljande intervjuer fram att mycket av det fysiska våldet som de varit utsatta för var handlingar gjorda i självförsvar och att tonårspojkarna inte ansåg våldet vara särskilt hotande då de uppfattade sig själva som fysiskt starkare. Det sammanhang och den mening som våldet har för både den utsatta och den som utsätter är alltså av stor vikt för att förstå bredden av erfarenheter som ryms under epitetet våld i nära relationer, vilken enligt författaren kunde nås bäst via intervjuerna.⁹⁸ En annan studie gjord i USA är i samklang med resultaten från den engelska studien. Författarna studerade normer kring våld bland tonåringar och fann att tonåriga pojkar inte ansåg att tonåriga flickors våld mot dem var särskilt allvarligt, även om det förekom. Istället skrattade och skämtade pojkarna om våldet under intervjuerna, ansåg att det var lekfullt, att det uttryckte ömhet och bedömde det inte som särskilt allvarligt eller förkastligt.⁹⁹ I en tredje studie följde författarna upp enkätbaserade svar där män angav utsatthet för sexuellt tvång (coercion) med intervjuer för att få en fördjupad förståelse om det bakomliggande sammanhanget där tvånget skedde.¹⁰⁰ Intervjuer gjordes med tolv män och det framkom att de hade blivit utsatta för huvudsakligen verbalt tvång, följt av psykologiskt tvång och hot. Fysiskt tvång förekom inte i deras studie. Medan

89 Messinger, 2010.

90 Finneran, Chard, Sineath, Sullivan, & Stephenson, 2012.

91 Jeffries & Ball, 2008.

92 Burke, Jordan, & Owen, 2002; Jeffries & Ball, 2008.

93 Messinger, 2010.

94 Halpern et al., 2004.

95 Mak WW, 2012; Messinger, 2010; Welles et al., 2011.

96 Mize & Shackelford, 2008; Pathela & Schillinger, 2010.

97 Hird, 2000.

98 Ibid.

99 Reeves & Orpinas, 2012.

100 Platt & Busby, 2009.

en del män upplevde långtgående och negativa konsekvenser av det sexuella tvånget såsom en försämrad trygghetskänsla i förhållanden, upplevde en del andra män att tvånget inte hade några effekter för dem och inte var särskilt negativt. Studien fann att utsatthet för sexuellt tvång som angavs i frågeformuläret kunde ha mycket olika betydelser för de intervjuade männen, alltifrån negativa konsekvenser till inga eller till och med positivt upplevda effekter.

En annan studie från USA intervjuade tolv vuxna heterosexuella män som själva identifierade sig som våldsutsatta av sin hustru.¹⁰¹ Studien ger en något annan bild av mäns våldsutsatthet än den beskriven ovan. De intervjuade männen förminskade och undvek att berätta om det fysiska våld som de varit med om då det hotade deras uppfattning om att vara en maskulin man. De uppfattade ett våldsoffer som något kvinnligt och som ett hot mot deras maskulinitet, vilket ledde till att de undvek att identifiera sig som ett offer och lät bli att söka hjälp för sin våldsutsatthet.¹⁰² Samma intervjumaterial analyserades i en annan artikel av författaren och de intervjuade männen beskrev till stora delar liknande situationer och emotionella processer som återhittas i litteraturen om våldsutsatta kvinnor, såsom att de tvingades isolera sig från andra närstående personer.¹⁰³ Männen i detta material hade svårt att hitta hjälp för sin våldsutsatthet då flera instanser ofta antog eller bedömde att de i själva verket var förövare och inte offer.¹⁰⁴ Även en annan studie fann att mäns förståelse av sig själva som offer var starkt sammanlänkad med att motarbeta bilden av sig själv som förövare och att de var osäkra på vad som egentligen var våld och ifall de blivit utsatta eller inte.¹⁰⁵

Medan Migliaccios studie beskriven ovan visar på mäns utsatthet i deras äktenskap, fann en finsk studie gjord med tio heterosexuella män i åldern 36-56 däremot att mäns utsatthet för och användning av våld är starkt sammanlänkade och svår att åtskilja.¹⁰⁶

En studie genomförde intervjuer med bägge parter i en heterosexuell relation för att undersöka Johnsons våldsmönster som beskrevs tidigare i rapporten.¹⁰⁷ Författarna hittade ett visst stöd för uppdelningen i de fyra olika våldsmönstren, men lyfte samtidigt fram att det var överraskande svårt att placera relationerna i de olika kategorierna och att detta inte var lika entydigt i ett kvalitativt material som det kan förefalla i ett kvantitativt material. Även om det inte alltid var klart vilken kategori som ett par skulle klassas i, drog författarna slutsatsen att det i varje fall inte endast finns ett våldsmönster, utan flera olika mönster som till stora delar skiljer sig åt beroende på graden av kontroll.

Sammanfattning

Kunskap om mäns våldsutsatthet kommer främst från kvantitativa studier som finner att män blir utsatta för särskilt psykologiskt våld och kontrollerande beteende, följt av fysiskt och sedan sexuellt våld i både olik- och samkönade nära relationer. Våldsutsattheten påverkar både den psykiska och den fysiska hälsan negativt. Män i samkönade relationer lever dessutom ofta med en minoritetsstress, vilket innebär att erfarenheter av homofobi och heterosexism i vardagen ytterligare belastar upplevelsen av att leva med våld. Våldsutsatta män låter ofta bli att söka hjälp för sin våldsutsatthet och de har lågt förtroende för polis och rättssystem. Män som blir utsatta för våld använder ofta våld själva i sin nära relation.

101 Migliaccio, 2001.

102 Migliaccio, 2000.

103 Migliaccio, 2002.

104 Ibid.

105 Zverina, Stam, & Babins-Wagner 2011.

106 Flinck, Åstedt-Kurki, & Paavilainen, 2008.

107 Rosen, Stith, Few, Daly, & Tritt, 2005.

Endast ett mindre antal kvalitativa studier om mäns våldsutsatthet har genomförts. Dessa reflekterar mångfalden av situationer där män blir utsatta för våld och även den varierande betydelse som våldet kan få för män: medan en del män inte verkar uppleva det våld som de har varit med om som särskilt allvarligt och uppger att det inte har haft några konsekvenser för dem, finner andra studier en motsatt bild där män är utsatta för ett allvarligt våld med negativa konsekvenser.

Mäns våldsutsatthet i en nära relation kan inte dras över en kam, utan tar sig olika uttryck i olika relationer och inbegriper olika slags motiv, situationer, allvarlighetsgrader och våldsmönster.

Appendix

Metodbeskrivning för litteratursökningen

De artiklar och rapporter som har använts för denna litteraturöversikt togs fram genom att söka på databaserna PubMed.Gov (en databas för medicinsk forskning), Google Scholar och Google Advanced. Då litteratursökningen generade få resultat för kvalitativa studier, genomsöktes även databaserna "Social Sciences Citation Index", "Web of Science" och "Sociological Abstracts". Sökord som användes var olika kombinationer av orden "intimate partner violence", "IPV", "partner aggression", "partner abuse", "couple violence", "dating violence", "same-sex violence", "female-to-male violence", "male-to-male violence", "men + victim", "male victim", "male victimization", "qualitative study", "våld i nära relation", "män", "utsatthet/offre/manligt offer". Därefter bedömdes vilka titlar som var relevanta och deras sammandrag (abstracts) lästes. Baserat på sammandragen valdes de artiklar som ansågs vara relevanta för frågeställningen och dessa artiklar lästes igenom i sin helhet. Efter genomläsningen kunde ännu en del artiklar exkluderas. Exempel på artiklar som exkluderades under litteratursökningens olika delar är när det visade sig att fynden endast gällde en mycket begränsad population (till exempel män som hade blivit rånade eller män som hade pensionerats från militärtjänsten), när resultaten endast byggde på en intervjuad person eller när analyserna inte hade gjorts skilt för kvinnor och män. Eftersom antalet träffar ibland var överväldigande, begränsades tidsperioden till 2000-2012 och upp till de första 200 träffarna gick igenom. Av dessa kunde inte heller alla väljas inom ramarna för denna *Genväg till forskning*, varav en övervägning följde där de mest relevanta studierna i förhållande till syftet valdes. Artiklar om kvinnors våldsanvändning valdes bort, trots att dessa kan sägas utgöra andra sidan av myntet angående fynden kring män som blir utsatta för våld i en nära relation. Slutligen användes även en del artiklar och rapporter som var kända från tidigare. Denna litteraturöversikt är inte heltäckande, utan varje litteraturgenomgång innebär alltid en viss selektion.

Referenser

- Ackerman, J. M. (2012). The Relevance of Relationship Satisfaction and Continuation to the Gender Symmetry Debate. *Journal of interpersonal violence*.
- Afifi, T. O., Henriksen, C. A., Asmundson, G. J. G., & Sareen, J. (2012). Victimization and Perpetration of Intimate Partner Violence and Substance Use Disorders in a Nationally Representative Sample. *The Journal of Nervous and Mental Disease*, 200(8), 684-691.
- Afifi, T. O., MacMillan, H., Cox, B. J., Asmundson, G. J. G., Stein, M. B., & Sareen, J. (2009). Mental health correlates of intimate partner violence in marital relationships in a nationally representative sample of males and females. *Journal of Interpersonal Violence*, 24(8), 1398-1417.
- Anderson, K. L. (2002). Perpetrator or Victim? Relationships Between Intimate Partner Violence and Well Being. *Journal of Marriage and Family*, 64(4), 851-863.
- Anderson, K. L. (2005). Theorizing gender in intimate partner violence research. *Sex roles*, 52(11), 853-865.
- Ansara, D. L., & Hindin, M. J. (2011). Psychosocial Consequences of Intimate Partner Violence for Women and Men in Canada. *Journal of Interpersonal Violence*, 26(8), 1628.
- Bartholomew, K., Regan, K. V., White, M. A., & Oram, D. (2008). Patterns of abuse in male same-sex relationships. *Violence and Victims*, 23(5), 617-636.
- Black, M. C., Basile, K.C., Breiding, M.J., Smith, S.G., Walters, M.L., Merrick, M.T., Chen, J., & Stevens, M.R. (2011). *The National Intimate Partner and Sexual Violence Survey (NISVS): 2010 Summary Report*. Atlanta: GA. (C. f. D. C. a. P. National Center for Injury Prevention and Control o. Document Number)
- Breiding, M. J., Black, M. C., & Ryan, G. W. (2008). Prevalence and risk factors of intimate partner violence in eighteen US states/territories, 2005. *American journal of preventive medicine*, 34(2), 112-118.
- Burke, T. W., Jordan, M. L., & Owen, S. S. (2002). A cross-national comparison of gay and lesbian domestic violence. *Journal of Contemporary Criminal Justice*, 18(3), 231-257.
- Caetano, R., Vaeth, P. A. C., & Ramisetty-Mikler, S. (2008). Intimate partner violence victim and perpetrator characteristics among couples in the United States. *Journal of Family Violence*, 23(6), 507-518.
- Carmo, R., Grams, A., & Magalhães, T. (2011). Men as victims of intimate partner violence. *Journal of Forensic and Legal Medicine*.
- Cercone, J. J., Beach, S. R. H., & Arias, I. (2005). Gender Symmetry in Dating Intimate Partner Violence: Does Similar Behavior Imply Similar Constructs? *Violence and Victims*, 20(2), 207-218.
- Coker, A. L., Davis, K. E., Arias, I., Desai, S., Sanderson, M., Brandt, H. M., et al. (2002). Physical and mental health effects of intimate partner violence for men and women. *American journal of preventive medicine*, 23(4), 260-268.
- Daigneault, I., Hébert, M., & McDuff, P. (2009). Men's and women's childhood sexual abuse and victimization in adult partner relationships: A study of risk factors. *Child abuse & neglect*, 33(9), 638-647.
- Dobash, R. P., & Dobash, R. E. (2004). Women's violence to men in intimate relationships. *British Journal of Criminology*, 44(3), 324.
- Douglas, E. M., & Hines, D. A. (2011). The helpseeking experiences of men who sustain intimate partner violence: An overlooked population and implications for practice. *Journal of Family Violence*, 1-13.
- Douglas, E. M., Hines, D. A., & McCarthy, S. C. (2012). Men Who Sustain Female-to-Male Partner Violence: Factors Associated With Where They Seek Help and How They Rate Those Resources. *Violence and victims*, 27(6), 871-894.
- Drijber, B. C., Reijnders, U. J. L., & Ceelen, M. (2012). Male Victims of Domestic Violence. *Journal of Family Violence*, 1-6.
- Finneran, C., Chard, A., Sineath, C., Sullivan, P., & Stephenson, R. (2012). Intimate partner violence and social pressure among gay men in six countries. *Western Journal of Emergency Medicine*, 13(3), 260.
- Flinck, A., Åstedt-Kurki, P., & Paavilainen, E. (2008). Intimate partner violence as experienced by men. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*, 15(4), 322-327.
- Haaland, T., Sten-Erik Clausen & Berit Schei (red). (2005). *Vold i parforhold – ulike perspektiver. Resultater fra den første landsdekkende undersøkelsen i Norge. (Couple Violence – different perspectives. Results from the first national survey in Norway) NIBR-rapport 2005:3. Oslo: Nordberg A.S. o. Document Number)*
- Halpern, C. T., Young, M. L., Waller, M. W., Martin, S. L., & Kupper, L. L. (2004). Prevalence of partner violence in same-sex romantic and sexual relationships in a national sample of adolescents. *Journal of Adolescent Health*, 35(2), 124-131.
- Harned, M. S. (2001). Abused women or abused men? An examination of the context and outcomes of dating violence. *Violence and victims*, 16(3), 269-285.
- Heimer, G., Tung Hermelin, A. M., & Stolt, E. (2009). Våld i samkönade relationer – en kunskaps- och forskningsöversikt.
- Heintz, A. J., & Melendez, R. M. (2006). Intimate partner violence and HIV/STD risk among lesbian, gay, bisexual, and transgender individuals. *Journal of interpersonal violence*, 21(2), 193-208.
- Heiskanen, M., & Ruuskanen, E. (2011). Men's Experiences of Violence in Finland 2009. No.: ISBN 978-952-5333-85-5, 109.
- Hickman, L. J., Jaycox, L. H., & Aronoff, J. (2004). Dating violence among adolescents. *Trauma, Violence, & Abuse*, 5(2), 123-142.
- Hines, D., & Douglas, E. (2010). Intimate terrorism by women towards men: does it exist? *Journal of aggression, conflict and peace research*, 2(3), 36-56.
- Hines, D. A., & Douglas, E. M. (2009). Women's use of intimate partner violence against men: Prevalence, implications, and consequences. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 18(6), 572-586.
- Hines, D. A., & Malley-Morrison, K. (2001). Psychological effects of partner abuse against men: A neglected research area. *Psychology of Men & Masculinity*, 2(2), 75.
- Hird, M. J. (2000). An empirical study of adolescent dating aggression in the UK. *Journal of Adolescence*, 23(1), 69-78.

- Holmberg, C., & Stjernqvist, U. (2005). *Väldsamt lika och olika – Om våld i samkönade parrelationer*. Centrum för genusstudier, Stockholms universitet. Document Number
- Houry, D., Rhodes, K. V., Kember, R. S., Click, L., Cerulli, C., McNutt, L. A., et al. (2008). Differences in female and male victims and perpetrators of partner violence with respect to WEB scores. *Journal of Interpersonal Violence, 23*(8), 1041-1055.
- Houston, E., & McKirnan, D. J. (2007). Intimate partner abuse among gay and bisexual men: Risk correlates and health outcomes. *Journal of Urban Health, 84*(5), 681-690.
- Hradilova Selin, K. (2009). *Våld mot kvinnor och män i nära relationer. Våldets karaktär och offrens erfarenheter av kontakter med rättsväsendet. (Violence against women and men in intimate relationships. The nature of the violence and the victims' experience of contacts with the criminal justice.)*. Stockholm. (B. rådet o. Document Number)
- Jeffries, S., & Ball, M. (2008). Male same-sex intimate partner violence: a descriptive review and call for further research. *eLaw J., 15*, 134.
- Johnson, M. P. (2006). Conflict and control: Gender symmetry and asymmetry in domestic violence. *Violence Against Women, 12*(11), 1003-1018.
- Johnson, M. P., & Ferraro, K. J. (2000). Research on domestic violence in the 1990s: Making distinctions. *Journal of Marriage and Family, 62*(4), 948-963.
- Katz, J., Kuffel, S. W., & Coblenz, A. (2002). Are there gender differences in sustaining dating violence? An examination of frequency, severity, and relationship satisfaction. *Journal of Family Violence, 17*(3), 247-271.
- Kimmel, M. S. (2002). "Gender Symmetry" in Domestic Violence: A Substantive and Methodological Research Review. *Violence Against Women, 8*(11), 1332-1363.
- Lewis, S. F., & Fremouw, W. (2001). Dating violence: A critical review of the literature. *Clinical Psychology Review, 21*(1), 105-127.
- Lövestad, S., & Krantz, G. (2012). Men's and women's exposure and perpetration of partner violence: an epidemiological study from Sweden. *BMC Public Health, 12*(1), 945.
- Mak WW, C. E., Kwong MM. (2012). Prevalence of same-sex intimate partner violence in Hong Kong. *Public Health, 124*(3), 149-152.
- McClellan, J. C. (2005). Domestic violence between same-gender partners recent findings and future research. *Journal of Interpersonal Violence, 20*(2), 149-154.
- McKinney, C. M., Caetano, R., Ramisetty-Mikler, S., & Nelson, S. (2009). Childhood family violence and perpetration and victimization of intimate partner violence: findings from a national population-based study of couples. *Annals of Epidemiology, 19*(1), 25-32.
- Messinger, A. M. (2010). Invisible Victims: Same-Sex IPV in the National Violence Against Women Survey. *Journal of Interpersonal Violence, 26*(11), 2228-2243.
- Migliaccio, T. A. (2001). Marginalizing the battered male. *The Journal of Men's Studies, 9*(2), 205-226.
- Migliaccio, T. A. (2002). Abused Husbands: A Narrative Analysis. *Journal of Family Issues, 23*(1), 26-52.
- Mize, K. D., & Shackelford, T. K. (2008). Intimate partner homicide methods in heterosexual, gay, and lesbian relationships. *Violence and Victims, 23*(1), 98-114.
- Murray, C. E., & Mobley, A. K. (2009). Empirical research about same-sex intimate partner violence: A methodological review. *Journal of Homosexuality, 56*(3), 361-386.
- Pathela, P., & Schilling, J. A. (2010). Sexual behaviors and sexual violence: adolescents with opposite-, same-, or both-sex partners. *Pediatrics, 126*(5), 879-886.
- Platt, J. J., & Busby, D. M. (2009). Male victims: The nature and meaning of sexual coercion. *The American Journal of Family Therapy, 37*(3), 217-226.
- Poorman, P. B., Seelau, E. P., & Seelau, S. M. (2003). Perceptions of domestic abuse in same-sex relationships and implications for criminal justice and mental health responses. *Violence and Victims, 18*(6), 659-669.
- Próspero, M. (2007). Mental health symptoms among male victims of partner violence. *American Journal of Men's Health, 1*(4), 269-277.
- Reeves, P. M., & Orpinas, P. (2012). Dating Norms and Dating Violence Among Ninth Graders in Northeast Georgia: Reports From Student Surveys and Focus Groups. *Journal of Interpersonal Violence.*
- Rennison, C., & Planty, M. (2003). Nonlethal intimate partner violence: Examining race, gender, and income patterns. *Violence and Victims, 18*(4), 433-443.
- Rhodes, K. V., Houry, D., Cerulli, C., Straus, H., Kaslow, N. J., & McNutt, L. A. (2009). Intimate partner violence and comorbid mental health conditions among urban male patients. *The Annals of Family Medicine, 7*(1), 47-55.
- Romito, P., & Grassi, M. (2007). Does violence affect one gender more than the other? The mental health impact of violence among male and female university students. *Social Science & Medicine, 65*(6), 1222-1234.
- Rosen, K. H., Stith, E. S. M., Few, A. L., Daly, K. L., & Tritt, D. R. (2005). A qualitative investigation of Johnson's typology. *Violence and Victims, 20*(3), 319-334.
- Ross, J. M. (2012). Self-reported fear in partner violent relationships: Findings on gender differences from two samples. *Psychology of Violence; Psychology of Violence, 2*(1), 58.
- Stanley, J. L., Bartholomew, K., Taylor, T., Oram, D., & Landolt, M. (2006). Intimate violence in male same-sex relationships. *Journal of Family Violence, 21*(1), 31-41.
- Stephenson, R., de Voux, A., & Sullivan, P. S. (2011). Intimate Partner Violence and Sexual Risk-taking among Men Who Have Sex with Men in South Africa. *Western Journal of Emergency Medicine, 12*(3), 343.
- Stephenson, R., Rentsch, C., Salazar, L. F., & Sullivan, P. S. (2011). Dyadic Characteristics and Intimate Partner Violence among Men Who Have Sex with Men. *Western Journal of Emergency Medicine, 12*(3), 324.
- Stolt, E. (2010). *Mäns utsatt för våld i nära relationer – mötet med hälso- och sjukvården* o. Document Number

- Straus, H., Cerulli, C., McNutt, L. A., Rhodes, K. V., Conner, K. R., Kember, R. S., et al. (2009). Intimate partner violence and functional health status: associations with severity, danger, and self-advocacy behaviors. *Journal of Women's Health, 18*(5), 625-631.
- Tanha, M., Beck, C. J. A., Figueredo, A. J., & Raghavan, C. (2010). Sex differences in intimate partner violence and the use of coercive control as a motivational factor for intimate partner violence. *Journal of Interpersonal Violence, 25*(10), 1836.
- Tsui, V., Cheung, M., & Leung, P. (2010). Help-seeking among male victims of partner abuse: men's hard times. *Journal of Community Psychology, 38*(6), 769-780.
- Turell, S. C. (2000). A descriptive analysis of same-sex relationship violence for a diverse sample. *Journal of Family Violence, 15*(3), 281-293.
- Vaeth, P. A. C., Ramisetty-Mikler, S., & Caetano, R. (2010). Depression among couples in the United States in the context of intimate partner violence. *Journal of interpersonal violence, 25*(5), 771-790.
- Waller, M. W., Iritani, B. J., Christ, S. L., Halpern, C. T., & Moracco, K. E. (2012). Violence Victimization of Young Men in Heterosexual Relationships: Does Alcohol Outlet Density Influence Outcomes? *Violence and victims, 27*(4), 527-547.
- Welles, S. L., Corbin, T. J., Rich, J. A., Reed, E., & Raj, A. (2011). Intimate partner violence among men having sex with men, women, or both: early-life sexual and physical abuse as antecedents. *Journal of community health, 36*(3), 477-485.
- Zhan, W., Hansen, N. B., Shabolts, A. V., Skochilov, R. V., Kozlov, A. P., Krasnoselskikh, T. V., et al. (2012). Partner violence perpetration and victimization and HIV risk behaviors in St. Petersburg, Russia. *Journal of Traumatic Stress.*
- Zverina, M., Stam, H. J., & Babins-Wagner, R. Managing Victim Status in Group Therapy for Men: A Discourse Analysis. *Journal of interpersonal violence, 26*(14), 2834-2855.